

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș Bolyai
1.2 Facultatea /	Facultatea de Litere
1.3 Catedra/ Departamentul	Departamentul de Etnografie și Antropologie Maghiară
1.4 Domeniul de studii	Studii culturale
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/Calificarea	Studii culturale (lb. maghiară)

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLC3123 Sociologia minorităților						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof univ. dr. István HORVÁTH						
2.3 Titularul activităților de seminar	Drd. Áron BAKOS						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					22
Tutoriat					4
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	58				
3.9 Total ore pe semestru	100				
3.10 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	X
4.2 de competențe	X

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	X
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	X

6. Competențele specifice acumulate	
Competențe profesionale	<p>C1.2. Formularea de ipoteze și operaționalizarea conceptelor cheie pentru explicarea și interpretarea fenomenelor cu care se confruntă organizațiile și comunitățile</p> <p>C3.2 Interpretarea realității sociale prin aplicarea cunoștințelor fundamentale</p> <p>C3.1 Elaborarea și interpretarea diagnozei sociale pe baza terminologiei, metodelor și paradigmelor specifice</p> <p>C6.2 Identificarea, măsurarea și evaluarea tipurilor și stilurilor de comunicare</p> <p>C5.2 Identificarea nevoilor specifice ale grupurilor țintă</p> <p>C4.1 Definirea, clasificarea și alegerea metodelor, tehnicilor și procedeele utilizate în identificarea cercetării și soluționării unor probleme sociale</p> <p>C4.2 Exprimarea cauzalității problemelor și conflictelor sociale și identificarea de resurse și modalități pentru rezolvarea acestora</p>
Competențe	<p>CT3. Utilizarea eficientă a surselor informaționale și a resurselor de comunicare și formare profesională asistată (portaluri Internet, baze de date, cursuri on line etc.) atât în limba maghiară și română, cât și în engleză.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea la studenți a unor abilități analitice necesare înțelegerii unor aspecte problematice ale diversității etnice
7.2 Obiectivele specifice	<p>Înșușirea unei terminologii specifice necesare analizei unor procese și fenomene sociale legate de diversitatea etnică</p> <p>Capacitatea de a contura soluții pentru a gestiona anumite probleme legate de diversitatea etno-culturală.</p> <p>Dezvoltarea unui sistem de valori centrate pe toleranță și înțelegere.</p>

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere: scurt istoric al studierii relațiilor interetnice și varietatea abordărilor și perspectivelor. Prezentarea ramurii disciplinare, a cursului, clarificarea așteptărilor.	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
2. Rasă și rasism Conceptul biologic de rasă. Rasismul științific. Ideologia și politica rasistă (eugenia). Rasismul contemporan	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
3. Etnicitatea. Istoricul conceptului de etnic. Perspective teoretice în definiția etnicității: obiectiv versus subiectiv (Isajiw, Anderson), dimensiune a structurării sociale versus etnicitate simbolică (Alba), primordial (Geertz) versus situațional.	Prelegere orală cu secțiuni interactive	

4. Perennialism (A.D. Smith) versus modernism (Gellner, Hobsbawm, Anderson), esențialist versus constructivist (Barth).	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
5. Categorizarea și clasificarea etnică. Pluralismul categoriilor și ordonarea lor ca act de control social. Variabilitatea logicilor și criteriilor de clasificare etnică. Recensământ și înregistrarea etnicității	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
6. Stereotipia. Imaginea celuilalt ca produs cultural. Imagologie. Reprezentări sociale: categorii și stereotipii etnice. Funcțiile stereotipurilor. Stereotipia și distorsionarea percepției.	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
7. Prejudicata. Definiții și nuanțări conceptuale. Allport: forme ale manifestării prejudecăților. Prejudecăți manifeste și subtile. Prejudicata din perspectiva teoriei Mertoniene a acțiunii sociale.	Expunerea interactivă	
8. Teorii ce explică amplificarea fenomenului prejudecății. Teorii culturale istorice (Emergența etnocentrismului, politicile memoriei. Teorii socio-demografice (pragul demografic, conflicta asupra resurselor)	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
9. Teorii socio-demografice (particularități, ale organizării sferei publice, piața segmentată a forței muncii, ideologiile structurate). Teorii psihologice (grupul de referință, personalitatea autoritară).		
10. Discriminarea. Discriminarea și idealul modern de egalitate. Dezvoltarea ideii de discriminare și dezvoltarea instituției cetățeniei (T. H. Marshall). Sistemul de protecție împotriva discriminării din România	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
11. Analiza fenomenului discriminării. Tipologiile discriminării: subiectiv versus calificat. Acte calificate versus consecințe. Izolat versus instituționalizat,	Prelegere orală cu secțiuni interactive	
12. Conceptul de minoritate. Perspective demografice și sociologice. Tipologia lui Schermehorn. Minoritate și poziție de putere, minoritate și status social	Expunerea interactivă	
13. Minoritate Sistem stratificare și minoritate. Reacții psihosociale la situația de minoritate. Minoritatea romilor din România	Expunerea interactivă.	
14. Sinteză, pregătirea examenului	Prelegere orală cu secțiuni interactive	

- Bibliografie
- Horváth István (2007) *Kisebbszociológia. Alapfogalmak és kritikai perspektívák* Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană
- Lévi-Strauss, Claude (1999 [1952]) *Faj és történelem* Budapest: Napvilág Kiadó online verzióját lásd: <http://www.terebess.hu/keletkultinfo/strauss.html#10>
- Barth Frederik (1996[1993]) Régi és új problémák az etnicitás elemzésében in REGIO 1996/1, pp. 2-25, online <http://www.regiofolyoirat.hu/newspaper/1996/1/>.
- Rogers Brubaker (2001) Csoportok nélküli etnicitás in *Beszélő* 2001 július-augusztus http://beszelo.c3.hu/01/07_08/09brubaker.htm
- Gellner, Ernest (1995) A nacionalizmus és a komplex társadalmak kohéziójának két formája. In: Bretter Zoltán és Deák Ágnes, szerk.: *Eszmék a politikában: a nacionalizmus*. Pécs: Tanulmány Kiadó, pp. 188-213.
- Rokeach, M. – Restle, F. (1980), A nyílt és zárt gondolkodás közötti alapvető különbségtevés, In: Csepeli, Gy. (szerk.) *Előítéletek és csoportközi viszonyok*, Közgazdasági és Jogi könyvkiadó, 295–317.
- Katona Judit (1996) 'Nemzeti sztereotípiák és a néprajz', in Katona Judit, Viga Gyula (szerk.) *Az internetikus kapcsolatok kutatásának újabb eredményei* Miskolc: Herman Ottó Múzeum, pp.59-66.
- Oișteanu Andrei (2005) *A képzeletbeli zsidó a román (és a Kelet-közép Európai) Kultúrában* Kolozsvár: Kriterion Könyvkiadó, pp. 22-32.
- Fuchs, Stephan – Case, Charles E. (1997) Az előítélet mint életforma in Lengyel Zsuzsanna (szerk.) *Szociálpszichológia szöveggyűjtemény* Budapest: Osiris Kiadó, pp. 500-511. Online változatát lásd a <http://www.hik.hu/tankonyvtar/site/books/b104/ch10s05s01.html>.
- Feischmidt Margit és Rogers Brubaker (1999) Az emlékezés politikája: az 1848-as forradalmak százötven éves évfordulója Magyarországon, Romániában és Szlovákiában in *Replika* Vol. 37 (1999/3), pp. 67-90. lásd <http://www.c3.hu/scripta/scripta0/replika/honlap/37/fesich.htm>
- Allport, Gordon W. (1999) *Az előítélet* Budapest: Osiris Könyvtár pp. 29-46.
- Csepeli György (1990) *...és nem is kell hozzá zsidó* Budapest: Kozmosz Könyvek (Kategorizáció és azonosulás fejezet)
- Sanford, Nevit (1998) Az autoritér személyiség elmélete in Erős Ferenc (szerk.) *Megismerés, előítélet, identitás* Budapest: Új Mandátum Könyvkiadó, Wesely János Tanárképző Főiskola, pp. 142-156.
- Erős Ferenc (2007) Irányok és tendenciák az előítéletek kutatásában In *EDUCATIO* 2007/1, pp. 3-9 www.hier.iif.hu/hu/letoltes.php?fid=tartalomso/409
- Allport, Gordon W. (1999) *Az előítélet* Budapest: Osiris Könyvtár pp. 82-103.
- Csepeli György (1990) *...és nem is kell hozzá zsidó* Budapest: Kozmosz Könyvek (előítéletek fejezet)
- Európai Unió: *Harc a diszkrimináció ellen az Európai Unióban. A sokszínűségért* http://ec.europa.eu/employment_social/fundamental_rights/pdf/pubst/flyer06_hu.pdf
- Schnapper, Dominique/Bachelier, Christian (2001) *Ce este cetățenia?* Polirom, pp.138-140.
- Merton, Robert K. (1976) Discrimination and the American Creed In Merton, Robert K. *Sociological Ambivalence and Other Essays* New York: The Free Press, pp. 189-199.
- Kardos Krisztina (1996) A pozitív diszkrimináció külföldi gyakorlata in Gereben Ágnes, Kardos Krisztina, Nemes Dénes *A pozitív diszkrimináció elmélete és gyakorlata* Budapest: Minoritas Alapítvány pp.9-23.
- A.Gergely András: *Nemzetiségek és kisebbségek* <http://www.antroport.hu/lapozo/tanulmanyok/tanulmanyokpdf/aganemzetisegkisebbseg.pdf>
- Chiriac, Marian (2005) *Provocările diversității. Politici Publice privind minoritățile naționale și religioase din România* Cluj: Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală. pp. 34-43.
- Turner, Bryan S (1997[1988]) *Statusul București*: Editura DU Style, pp.87-93.
- Achim, Viorel (2001) *Cigányok a román történelemben* Budapest: Osiris Kiadó, pp. 233-251.

8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Organizare seminar		
2-3 Tema coeziuni sociale: incursiuni în sociologia Durkheimiană: coeziune în contextul homogeniei (solidaritate mecanică) și logica coeziunii în contextul heterogeniei (solidaritate organică).	Conversații introductive, dezbateri, conversații de sistematizare și sinteză, conversații de aplicare	
4-5. Etnicitatea lecturi non-esențialiste	Conversații introductive, dezbateri, conversații de sistematizare și sinteză, conversații de aplicare.	
7 Etnicitatea lecturi non-esențialiste. Cum funcționează etnicitatea studii despre relațiile interetnice din Cluj. Pe baza Brubaker, Rogers, Margit Feischmidt, Jon Fox, and Liana Grancea. 2006. Nationalist Politics and Everyday Ethnicity in a Transylvanian Town Princeton University Press.	Conversații introductive, dezbateri, conversații de sistematizare și sinteză, conversații de aplicare.	
8. Organizarea socială a etnicității. Modele, concepte, teorii. Completitudine instituțională (Raymond Breton). Nivele ale etnicității (Don Handelman).	Conversații introductive, dezbateri, conversații de sistematizare și sinteză, conversații de aplicare.	
9. Organizarea socio-politică a diversității etnice: modele istorice. Sisteme plurale nedemocratice: imperiul otoman (miletul), societatea colonială (Furnival), naționalismul iacobin. Încercări democratice de instituționalizare a pluralismului: asimilare voluntară, federalizare, consociaționism, multiculturalism.	Conversații introductive, dezbateri, conversații de sistematizare și sinteză, conversații de aplicare	
10. Națiunea și naționalismul: ideologii și teorii. Cele două modalități ideologice de fundamentare a națiunii: republicanismul francez și filosofia romantică germană. Construire națională și statală. Industrialismul modern și națiunea (Gellner). Națiunea ca spațiu de comunicare (Deutsch).	Conversații introductive, dezbateri, conversații de sistematizare și sinteză, conversații de aplicare	
12. Limbă și ordine lingvistică I: construirea limbilor naționale. Studii de caz: limba moldovenească și de la limba sârbo-croată la ordine lingvistică post-yugoslavă. Miroslav Hroch un model al naționalismului lingvistic.	Conversații introductive, dezbateri, conversații de sistematizare și sinteză, conversații de aplicare	
13. Limbă și ordine lingvistică II: concepte și generalizări teoretice. Standardizarea: construind limba ca mediu al autorității simbolice. Limbă și putere simbolică la Bourideu. Hegemonia și ideologii lingvistice.	Conversații introductive, dezbateri, conversații de sistematizare și sinteză, conversații de aplicare	
14. Integrare asimilare: concepte și modele teoretice. Howard Giles: vitalitatea etno-lingvistică. Modelul lui Milton Gordon despre asimilare. Intermarijul etnic și relațiile interetnice.	Conversații introductive, dezbateri, conversații de sistematizare și sinteză, conversații de aplicare	

Bibliografie

- Cuin, Charles-Henry, Gresle, François (2002[1992]) *Istoria Sociologiei Iași*: Institutul European, pp. 45-62
- Némedi Dénes, Somlai Péter szerk.(2000) *Szociológiai irányzatok a XX. század elejéig* Budapest: Új Mandátum Könyvkiadó
- Durkheim, Émile (1893) *De la division du travail social* : Livre I pp. 58-97 vezi http://www.uqac.quebec.ca/zone30/Classiques_des_sciences_sociales/index.html
- Barth, Frederik. 1969. "Introduction." Pp. 9-38 in *Ethnic Groups and Boundaries*, edited by F. Barth. Prospect Heights, Illinois: Waveland Press.
- Brubaker, Rogers. 2002. "Ethnicity without Groups." *Archives européennes de sociologie* XLIII:163-189.
- Eriksen, Thomas H. 2002. *Small Places, Large Issues. An Introduction to Social and Cultural Anthropology*. London/Sterling Virginia: Pluto Press.
- Eriksen, Thomas H. 2004. "Place, kinship and the case for non-ethnic nations." *Nations and Nationalism* 10:49–62.
- Grillo, Ralph D. 2003. "Cultural essentialism and cultural anxiety." *Anthropological Theory* 3:157-173.
- Geertz, Clifford. 1963. "The Integrative Revolution: Primordial Sentiments and Civil Politics in the New States." Pp. 105-157 in *Old Societies and New States: The Quest for Modernity in Asia and Africa*, edited by C. Geertz. New York: Free Press.
- Brubaker, Rogers, Margit Feischmidt, Jon Fox, and Liana Grancea. 2006. *Nationalist Politics and Everyday Ethnicity in a Transylvanian Town* Princeton University Press.
- Beissinger, Margaret H. 2001. "Occupation and ethnicity: Constructing Identity among Professional (Gypsy) Musicians in Romania." *Slavic Review* 60:24-49.
- Breton, Raymond. 1964. "The Institutional Completeness of ethnic Communities and the Personal Relations of Immigrants." *American Journal of Sociology* 70:193-205.
- Handelman, Don. 1977. "The organization of ethnicity." *Ethnic Groups* I:187 - 200.
- Verdery, Katherine. 1985. "The Unmaking of an Ethnic Collectivity: Transylvania's Germans." *American Ethnologist* 12:62-83.
- Waltzer, Michael (2002) *Despre tolerare Iași*: Institutul European, pp.14-33
- Barany, Zoltan. 2001. "The East European Gypsies in the imperial age." *Ethnic and Racial Studies* 24:50-63.
- Brubaker, Rogers (1994) 'Nationhood and the National Question in the Soviet Union and Post-Soviet Eurasia: An Institutional Account' in *Theory and Society* Vol. 23, no 1. (Feb. 1994), pp. 47-78.
- Grillo, Ralph D. 1998. *Pluralism and the Politics of Difference: State, Culture, and Ethnicity in Comparative Perspective*. Oxford: Clarendon Press.
- Hirschman, Charles. 1983. 'America's Melting Pot Reconsidered' in *Annual Review of Sociology* Vol. 9, pp. 397-423.
- Brubaker, Rogers. 1992. *Citizenship and Nationhood in France and Germany*. Harvard University Press.
- Gellner, Ernest. 2001. "Naționalismul și cele două forme de coeziune ale societății complexe." Pp. 25-58 in *Cultură, identitate și politică*, edited by Ernest Gellner. Institutul European.
- King, Charles. 1999. "The Ambivalence of Authenticity, or How the Moldovan Language Was Made." *Slavic Review* 58(1):117-142.
- Hroch, Miroslav. 1992. 'Linguistic Conflicts in Eastern Europe and Their Historical Parallels' In Rupesinghe, K., King, P. and Vorkunova, O. (ed.) *Ethnicity and Conflict in a Post-Communist World. The Soviet Union Eastern Europe and China* London: Macmillan Press, pp. 199 – 208
- Bugarski, Ranko. 2001. "Language, nationalism and war in Yugoslavia." *International Journal of the Sociology of Language* 151:69-87.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Înțelegerea și utilizarea adecvată a principalelor concepte cheie	Examen scris	40%
10.5 Seminar/laborator	3 prezentări tematice	Calitatea și gradul elaborare al prezentărilor	30%
	Activitate la seminar	Numărul și calitatea intervențiilor de substanță	30%
10.6 Standard minim de performanță			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

12/11/2018/

Dr. HORVÁTH István

Data avizării în catedră

Semnătura șefului catedrei

11.01.2019

